ועוד תניא א] (בהדיא) הניתנין למעלה שנתערבו בניתנין למטה רבי אליעזר אומר יתן *למעלה, ב] והתחתונים עלו לו ואי אמרת אין בילה אמאי עלו לו דילמא קיהיב עליונים למטה והתחתונים למעלה: הכא במאי עסקינן ג] כגון דאיכא רובא עליונים וקא יהיב למעלה שיעור תחתונים ועוד, הא תחתונים עלו לו קתני: לשם שירים ת"ש נתן למטה ולא נמלך ר"א אומר יחזור ויתן למעלה והתחתונים עלו לו הכא נמי ברובא עליונים וקא יהיב למעלה שיעור תחתונים ועוד, והא תחתונים עלו לו קתני: לשם שירים ת"ש ד] נתן למעלה ולא נמלך [אלו ואלו מודים *שיחזור] ויתן למטה ואלו ואלו עלו לו הכא נמי ברובא עליונים וקא יהיב למעלה שיעור תחתונים ועוד, ה] [והא אלו ואלו עלו לו קתני] מי קתני אלו ואלו מודים, אלו ואלו עלו לו ו] קתני, סיפא אתאן לרבנן דאמרי יש בילה, תא שמע *הניתנין במתנה אחת שנתערבו בניתנין במתנה אחת ינתנו במתנה אחת ואי אמרת אין בילה אמאי ינתנו במתנה אחת ז] דילמא מהאי קיהיב ומהאי לא קיהיב: ח] כגון שנתערבו אחת באחת, מתן ארבע במתן ארבע הכא נמי שנתערבו ארבע בארבע, מתן ארבע במתנה ט] *אחת

וכי

אי אמרת אין בילה

ועוד תניא. תיובתא לרב אשי דאמר טעמא דבעי תרתי משום דאין בילה הוא י] דשמעינן לרבי אליעזר דאית ליה בילה (אלמא שמעינן) מהנך תרתי מתנייתא דטעמא דר' אליעזר כרבא דבחדא נמי מיתכשר אלמא קנסא הוא: **הניתנין למעלה כו'.** קא ס"ד דם חטאת בדם עולה יתן למעלה להכשיר חטאת דמצוה להקדים עליונים לתחתונים כדאמר לקמן בפרק כל התדיר (דף פט.) ורואה אני את התחתונים למעלה כאילו הן מים, ולרבנן ישפך לאמה: **והתחתונים עלו לו.** כשיחזור ויתן שיריים למטה לשם שיריים עלו לו ואף למתן דם עולה: **ואם אין בילה חטאת אמאי עלתה לו.** דלמא לא יהיב למעלה אלא תחתונים: **הכא במאי עסקינן כגון דרובא עליונים.** וקא יהיב למעלה כל שיעור שיש בו מן התחתונים ועוד דממה נפשך יא] הוה יהיב למעלה מן העליונים ולהכי מוקי לה ברובא עליונים משום דלא מתרץ ליה והתחתונים עלו לו אלא בהכי כדמסיק יב] לה למילתיה: **והא תחתונים עלו לו קתני.** קס"ד יג] אף בעולה קאמר דעלתה ואי דיהיב למעלה שיעור התחתונים ועוד היכי מיתכשרא עולה דילמא כל מה שהיה בכאן מדם העולה נתן למעלה: **ומשני דמאי תחתונים עלו לו דקאמר לשם שיריים.** דחטאת קאמר הצריכן ליספך ליסוד יד] וכיון דרובא עליונים כי נתן למעלה כשיעור תחתונים ועוד טו] דאיכא מדם החטאת למעלה ולמטה אפי' כל הניתן למעלה מן העליונים הוא אכתי פש ליה מיניה למטה טז] אבל אי לאו רובא עליונים [תיקשי] צ"ק כיון דיהיב למעלה שיעור תחתונים ועוד כדי להכשיר החטאת הו"ל לא מתרץ ליה התחתונים עלו לו אפילו לשיריים דדילמא כל דם העליונים למעלה ניתן ואין כאן שיריים או שמא כל דם התחתונים למעלה ניתן ואין כאן משל עולה למטה כלום: **נתן למטה ולא נמלך.** דאי נמלך לרבי אליעזר הוה אמרינן ליה תן למעלה דמצוה להקדים עליונים לתחתונים יז] בפרק כל התדיר (שם) ולרבנן ישפך לאמה: **יחזור ויתן למעלה.** ושניהם כשרין כדס"ד יח] ולרבנן ישפך לאמה והעולה כשירה יט] דאסור לשנות בתחתון מפני הכשר עליון ולא אמרינן רואין אותו למעלה כאילו הוא מים והכי תניא לה בתוספתא: **הכא נמי ברובא עליונים וקא יהיב למעלה שיעור תחתונים ועוד.** ועליונים הוא דכשרים ולא תחתונים: **ה"ג והא תחתונים עלו לו קתני.** כ] ולשון קושיא הוא: ומשני ליה לשם שיריים: **נתן למעלה ולא נמלך.** מתחילתו דאי נמלך [א] הוה אמרי ליה רבנן ישפך לאמה שלא לשנות בתחתון כא] דכיון דניתן למעלה אפי' חכמים מודו שיחזור ויתן למטה לכתחילה אם בא לימלך דאינו משנה בנתינה זו בעליונים שהרי מה שיש כאן מן העליונים שירים הן דרבנן אית להו בילה וכבר ניתן מן החטאת למעלה ומעתה מצות שיריים ליתן למטה כתחילת עולה: **ואלו ואלו עלו לו.** ושניהם כשרים: **הכא נמי כו'.** ולר"א דלית ליה בילה אין כשר אלא חטאת ולרבנן דאית להו בילה שניהם כשירין שהרי יש משניהם למעלה ולמטה: ה"ג מי קתני אלו ואלו מודים אלו ואלו עלו לו קתני, סיפא אתאן לרבנן דאמרי יש בילה ת"ש הניתנין כו' ואין כאן הפסק משנה הכתוב בספרים: **מי קתני אלו ואלו מודים.** שאלו ואלו עלו לו אלו ואלו עלו לו הוא דקתני והך סיפא דקתני ואלו ואלו עלו לו לאו אאלו ואלו מודים קאי אלא רבנן כב] דקאמרי לה דאית להו בילה אבל לרבי אליעזר אין כשר אלא עליון: **ינתנו במתנה אחת.** ורבי אליעזר [ב] איירי בסיפא ומתני' (היא): **אחת באחת.** שיעור מתנה מזה ושיעור כג] מזה וקתני ינתנו במתנה אחת בשביל כל אחד קאמר דהיינו שתי מתנות דנמלאו שתיהן במזבח: **ארבע בארבע.** שיעור ארבע מתנות בשיעור ארבע מתנות כד] ודקתני ינתנו במתנות ארבע ארבע בשביל זה וארבע בשביל זה: **מתן ד' במתן אחת** [ג] **רבי אליעזר אומר ינתנו במתנת ארבע.** שמצוה להקדים מתן ארבע למתן אחת כדאמרינן בכל התדיר (שם) ורואה אני את תוספת מתנת הבכור כאילו הם מים:

וכ"ת

ה"ג

ועוד תניא הניתנין למעלה כו'. אלמא יש בילה בתוספתא דזבחים איתא והא דלא פריך ממתני' ניחא ליה לאקשויי מברייתא משום כה] *דוקא דתחתונים עלו לו: **הבא** במאי עסקינן ברובא עליונים וקא יהיב למעלה שיעור דתחתונים ועוד. לא מצי לאוקומא ברובא תחתונים ויהיב למעלה שיעור תחתונים ועוד דאי רובא תחתונים לא היה *אומר רבי אליעזר יתן למעלה: **נתן** למטה ולא נמלך ר' אליעזר אומר יחזור כו] למעלה. נראה דגרסינן ויחזור ויתן למטה מדמסיק עלו לו לשם שיריים כז] דמה שנתן למטה קודם נתינתו למעלה פשיטא דאין עולה לשם שיריים: *מתן ארבע במתן אחת הייט שתים שהן ארבע כגון עולה או שלמים דלמטה דאי ארבע ממש כגון חטאת אמאי יתן *מתן אחת לר' יהושע הא רבנן סברי ישפך לאמה לפי שזה למטה וזה למעלה: הג"ה *בל תוסיף מהיכא. תימה לי הלא במתנה אחת של בכור אי אפשר שלא יוכלו לחלק לשתים ואם כן דילמא יהיב מיניה לשתי קרנות דאע"ג דאין בילה זהו שיכול להיות מזה הדם לבדו והוא הדין במתנה אחת יכול להיות בה מדם זה ומדם זה ואי ליכא שיעור נתינה לשתי קרנות דלא היה רישומו ניכר לשתים אם כן היאך הקרבן נאכל דילמא חלקו לשתי קרנות ולא הועיל כלום וי"ל דיש שיעור לשתי קרנות וכיון דאין בילה אין כאן רק ספק בל תוסיף ומשום ספק זה לא יניח קרבנו ואפילו כי הוה נמי דמים כח] מעורבים יחד הוה ספק והכי פריך נהי דנתערב ארבע באחד לא תיקשי מאין בילה אכתי [תיקשי] צ"ק קושיא אחריתי דלא מתרץ דבל תוסיף בודאי ליכא. ברו"ך. ואם תאמר איזה בל תוסיף יש וליהוי מתנה שניה בשביל שיריים של בכור ואי עביד עוד שיריים בשביל עולה אין כט] כלום אלא יעשה [ד] שיריים בשביל עולה *) (שתי מתנות שהן ארבע ויש לומר מתנה ראשונה) של עולה נכרת משתי לדדין וזהו בל תוסיף דמתנה של בכור אינה רק מצד אחד אי נמי שיריים הוו באותו קרן של מתנה אחת ל] (ארבע) מתנה שניה שבקרן שני הוי תוספת. הג"ה:

הא קתני אלו ואלו עלו לו. וליכא למימר לשם שיריים דאלו ואלו קתני משמע יוצא ידי דמים עליונים וידי דמים תחתונים:

כגון שנתערבו אחת באחת. פירש בקונטרס שיעור מתנה מזה ושיעור מתנה מזה ודקתני [ה] ונתן במתנה אחת בשביל כל אחד קא אמר דהייט שתי מתנות דנמלאו שתיהן במזבח ותימה מאי קשיא ליה נימא שנותן כל הדם במתנה אחת דאיכא מתרווייהו ממה נפשך וכי תימא משום דבעי מתנה לשם כל אחד לימא שנותן חצי הדם וחוזר ונותן חצי האחר ולמה ליה למימר כלל אחת באחת וכי תימא דפריך משום דצריך לשייר משני הדמים לשפיכת השיריים ופריך דדילמא מה שנתן היה מאחד מהן והשיריים מן השני דאע"ג דתחילת עולה מקום שיריים מכל מקום לא עשה כעיקר מצוותה אי נמי קסבר תחילת עולה לא מקום שיריים אם כן מאי קא משני שנתערבו לא] בו אחת באחת ועוד (לימא) [למאי] דיהיב (למעלה) שיעור האחד ועוד [ו] אמאי לא פריך מרישא נתערב בדם הפסולין או בדם התמצית דילמא מאי דיהיב מדם הפסולין ושיריים [ז] אלא כיון דשיריים לא מעכבי אין לנו לפסול תערובת משום מצות שיריים ומיהו לקמן משמע שיש לפסול משום שיריים לב] אע"ג דלא מעכבי דקאמר שיריים צריכין אילטבא ונראה לפרש דהכי פריך דילמא מהאי קא יהיב כו' דהכא ליתן לא יתן אלא שתי מתנות אחת משום זה ואחת משום זה ואם נאמר לו שיתן כל הדם לא ישמע לנו ולא דמי לנתערב בדם פסולין דשמא ישמע לנו כיון לג] דידיע דפסול מעורב בו אבל הכא דשניהם כשירין לא ומיהו קשה דאם כן לעיל דקאמר דיהיב למעלה שיעור התחתונים ועוד לא ישמע לנו כיון דשניהם כשרים ועוד יש לומר דלשון מתנה אחת משמע לד] אחת ולא יותר [ח] וכי משני שנתערבו אחת באחת לה] כפרש"י מתנה אחת מכל אחת ולא דמי להא דלעיל לו] דיתן למעלה ומוקמינן דיהיב למעלה שיעור תחתונים ועוד דסתמא קתני יתן למעלה לז] ולא מפרש כמה וכן בדם הפסולין ובדם התמצית:

*) נ"א וי"ל מתנה ראשונה משתי מתנות שהן ארבע של עולה כו'

סו א מיי' פ"ב מהל' פסה"מ הל"ב :

נ"ל דיוקא צ"ק

גוטאן/מקנה

△ קושיות על ר' אשי [illegible]

סא שמעינן צ"ק

* [illegible] נתנו קתני ויחזור ויתן למאי

נ"ל למעלה ורואה אני את התחתונים כאילו הן מים והתחתונים כו'

נ"א אחת מאי איכא למימר כו'

[ר"ה כח: עירובין ק.]

גליון הש"ס

גמ' שיחזור ויתן למטה. ע"ל דף ש ע"ב תוס' ד"ה ואי. ולקמן דף פח ע"ב תוס' ד"ה נתן :

שיטה מקובצת

א] תיבת בהדיא נמחק : ב] למעלה ורואה אני התחתונים למעלה כאילו הם מים והתחתונים : ג] כגון דאיכא רובא עליונים . ה"ה דמצי למימר חצי מזה וחצי מזה ונתן חציין ועוד דהרי ממה נפשך הג"ע העליונים למעלה אך שהית קשה לן והא תחתונים עלו לו קתני דהשתא לא הוי מצי למימר לשיריים דהפאת כדמשני השתא משום דשמא דם החטאת היתה כולה למעלה אבל השתא דרובא עליונים משני שפי"ר דדם ההפאת מרובה כל כך שמגיע הייתור דחטאת ליותר מעוד כל כך דאכתי יהיה בו שירים : ד] נתן למעלה ולא נמלך אלו ואלו מודים : ה] והא אלו ואלו עלו לו קתני . משמע אף לשם תחילת עולה הטעונה יסוד והא דלא משני לשם שירים ואי משום דקתני עלו לו הא לעיל נמי קתני תחתונים עלו לו ואפ"ה אוקימנא לשיריים משום דאלו ואלו משמע אלו דומיא דאלו תחתונים דומיא דעליונים מה עליונים אותן שנתן למעלה עלו לתחילת מתן דמים אף תחתונים שנתן למטה עלו לתחילת מתן דמים דהיינו תחילת עולה וע"ל דלא דמי דלעיל תחתונים עלו לו דקתני (הוא) מדברי ר"א הוא ולא קאי כלל ארבנן אבל הכא קאי נמי ארבנן כדקס"ד דקאי אאלו ואלו מודים וע"כ לרבנן דקאמרי יש בילה עלו לו תחתונים לתחילת עולה ומדרבנן נשמע לר' אליעזר דלתחילת עולה נמי עלו גם לר"א דמסתמא עלו לו לר"א הויא דומיא דרבנן דבזה אין לפלוגינהו : ו] קתני. פי' מתני' הניתנים במתנה אחת שנתערבו כו' אתאן לרבנן דאמרי יש בילה ת"ש הניתנין כו' והיא הגירסא שלא רצה רש"י ז"ל : סיפא (את"א) [אתאן] לרבנן. וא"ת מאן נינהו הני רבנן ופ"ה היינו רבנן דמתני' (אומרו) [דאמרי] סמכינן אבילה וקשה דאימא דמיירי דאיכא רובא עליונים וקא יהיב למעלה שיעור תחתונים ועוד וליכא למימר דמשמע ליה בכל ענין דהא מר"א נשמע לרבנן ודומיא דמתיר ר"א ליתן למעלה ע"י רואין קא מכשרי רבנן בדיעבד ודר"א אוקימנא ברובא עליונים ומרישא דנתערב בדם בהמה או חיה ליכא למיפשט דאיכא למימר שזורק כל התערובת ואמר הר"ר יונה דהיינו רבנן דלעיל [דף עה ע"א] גבי חטאת יחיד שנתערבה בחטאת צבור כו' דמסיק ואם נתן מתנה אחת מכולן יצא ומדקאמר רבי רואין את המתנה אם יש בה כדי לזה וכדי לזה מכלל דת"ק סבר אע"פ שאין בה כדי לזה וכדי לזה יצא אלמא יש בילה דאי אין בילה דילמא מהאי [יהיב] ומהאי לא יהיב ועוד אמר מהר"ם דרבנן היינו ר' יהושע מדפריך ר"י הרי הוא עובר על בל תוסיף א"כ קסבר יש בילה כאשר אפרש שם בעזרת האל יתברך : ז] דילמא מהאי קיהיב כו'. תימה דלשני ליה שישפוך כל דם התערובת בבת אחת וי"ל דדייק מדקתני ינתנו במתנה אחת דמשמע כשיעור מתנה אחת ולא כל הדם וא"ת כמו כן לעיל דקאמר דקיהיב למעלה שיעור תחתונים ועוד אימא דוקא שיעור מתנה כדפי' וי"ל דלעיל קתני יתן למעלה סתם כו':

שיטה מקובצת

ח] עיין בהשמטות בסוף המסכת : ט] אחת ר"א אומר ינתנו במתן ארבע : י] הוא דהא שמעינן לרבי אליעזר : יא] נפשך תהוא ועוד הוא : יב] כדמסיק לית למילתיה : יג] קס"ד דאף עולה קאמר דעלתה לו ואי : יד] ליסוד דכיון דרובא : טו] ועוד דהיינו פלגא איכא מדם החטאת למעלה ולמטה דאפילו כל הניתן למעלה שיעור התחתונים מן כו' : טז] למטה מה שיש מן העליונים יותר מן החצי דהא עליונים רובא הוו אבל : יז] לתחתונים כדאמרי' בפ' : יח] כדס"ד לר"א דיש בילה : יט] כשירה דיש בילה ולמעלה לא יתן דאסור : כ] קתני כלומר עלו לו למפרע ולשון כו' : כא] בתחתון וכיון דניתן : כב] רבנן הוא דקאמרי לה : כג] ושיעור מתנה מזה ועוד דקתני ינתנו : כד] מתנות והא דקתני ינתנו במתן ארבע כו' ר"א אומר ינתנו במתן ארבע חס"ד והשאר ל"ש : כה] משום דיוקא דתחתונים עלו לו דמסתני' פשיטא ליה לתרץ דיהיב למעלה שיעור עליונים ועוד אבל בברייתא דקתני בסיפא תחתונים עלו לו הוה משמע ליה עלו לשם תחתונים : כו] יחזור ויתן למעלה נראה דגרסי' יחזור ויתן למעלה ויחזור ויתן למטה : כז] שיריים דאין עולה לשיריים אלא היכא שנתן כבר למעלה אלא ודאי גרסינן כדפי' והיינו דתחתונים עלו לו לשם שיריים דחטאת בהמה דמה שחוזר לבסוף ונתן למטה : כח] דמים רבים מעורבין : כט] אין בכך כלום : ל] תיבת ארבע נמחק : לא] שנתערבו אחת באחת דילמא דיהיב למעלה שיעור האחד : לב] שירים מן הכשר אע"ג : לג] דידוע דדם פסול : לד] משמע ש עור מתנה אחת ולא יותר וכי משני נמי : לה] באחת בעי למימר כפרש"י שיעור מתנה : לו] דלעיל דקאמר יתן למעלה : לז] למעלה סתם ולא מפרש כמה ולכך מוקי לה שפיר דקיהיב למעלה שיעור תחתונים ועוד והוי טפי משיעור מתנה :

בנתערב

הגהות צ"ק [א] נ"ל אמרינן ליה לרבנן ישפך לאמה שלא לשנות בתחתונים וכיון דנתן למעלה כו' ולתחילת עולה כס"ד : [ב] היא דאיירי בסיפא דמתני' כס"ד : [ג] וקאמר ר"א ינתנו : [ד] אותה שיריים בשביל עולה ושתי מתנות שהן ארבע וי"ל דמתנה ראשונה של עולה כו' כצ"ל : [ה] ינתנו : [ו] נ"א ועוד ועוד אמאי : [ז] מן הכשירים אלא כו' : [ח] נ"ל ומשני :